

GEMEENTE ENSCHEDE

SAMEN TROTS

OP ENSCHEDE

COALITIEAKKOORD 2022-2026

BURGERBELANGEN ENSCHEDE

VVD PVDA CHRISTENUNIE

ENSCHEDÉ

GEMEENTE ENSCHEDE

DE SOCIALE STAD

- Focus op jeugd en gezin
- Ieder kind krijgt kansen om talent te ontplooiën
- Kansengelijkheid vergroten door nadrukkelijk verbinding te leggen met scholen, Stichting Leergeld en andere partijen
- Voortzetting LEA
- Bereik Kindpakket vergroten
- Doorgaan met de ontmoetingsclusters
- Gezondheidsniveau naar het gemiddeld niveau van Nederland
- Beleid maken: beperken gevolgen complexe scheidingen voor kinderen

DE BRUISENDE STAD

- Enschede is zo goed mogelijk bereikbaar via spoor, weg en water
- Verbeteren doorstroming en verminderen verkeersdruk
- Verbeteren bereikbaarheid van onze essentiële voorzieningen
- Voldoende en bereikbare betaalbare woningen
- Investeren in een veelzijdig cultuur - en evenementen aanbod.
- Enschede is en blijft een inclusieve stad

DE INNOVATIEVE ONDERNEMENDE STAD

- Betere aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt
- Verder uitrollen deltaplan talentbehoud
- Sport binnen bereik brengen van mensen met een beperking
- De plannen rond Aquadrome door gaan door
- Eenmalige investering decentraal zwemmen Enschede Oost

FINANCIËN EN BESTUUR

- Solide begrotingsbeleid
- Financiële uitwerking coalitieakkoord bij begroting
- Behoedzaam omgaan met mee- en tegenvallers
- We dempen de lastenstijging (OZB) door alleen langjarige inflatie te hanteren (dus niet de 14% door energiekosten etc.)
- Parkeren onze garages: 1e uur doordeweeks gratis (vanaf 2023)

DE GROENE DUURZAME STAD

- We voeren de energievisie uit
- We gaan door met scheiden aan de bron
- Verrommeling tegengaan
- We richten een energiefonds in
- We maken een afvalbeheersplan per wijk
- We richten ons maximaal op het realiseren van 'zon op dak'

DE SCHONE, VEILIGE STAD

- We investeren in ons groen en onze parken
- Waar nodig verhogen we het onderhoudsniveau
- Bestrijding van overlast en criminaliteit is topprioriteit
- Veiligheid voor meisjes en vrouwen: tegengaan (straat) intimidatie
- Jongeren weerbaar maken tegen cybercrime en drugs
- Preventief optreden in de wijk, met behulp van jongerenwerkers
- Geen ruimte voor gokreclame in openbare ruimte

SAMEN TROTS OP ENSCHEDE

2022 - 2026

ENSCHEDÉ

EN DIT GAAN WE DOEN:

DE SOCIALE STAD

- Doorontwikkelen wijkteams
- Jongerenwerk terug op middelbare scholen
- De winternoodopvang gaat open van 1 oktober tot 1 mei ongeacht de temperatuur
- Gebiedsgerichte aanpak met minder zorgaanbieders
- De huishoudelijke ondersteuning gaan we in uren per week indiceren
- De toegang tot hulp wordt eenvoudig georganiseerd door met 1 contactpersoon te werken
- Statushouders die zich in Enschede vestigen worden intensief begeleid.
- We stoppen met de Bed Bad Brood regeling. Voor de huidige groep zoeken we voor 1 augustus 2023 een oplossing. Medemenselijkheid staat daarbij voorop.

DE GROENE EN DUURZAME STAD

- Stevig handhaven bijplaatsingen
- Onderzoeken eigen energiemaatschappij
- Investeren in GroenBlauw Enschede
- We actualiseren de warmtevisie
- Faciliteren (meer) laadpalen
- Verhogen het stortquotum tot 300 kilo & periodiek halen grof huisvuil gratis
- Pilot met uitstootvrije afvalinzameling centrum

DE SCHONE EN VEILIGE STAD

- 3x per jaar vergaderen over en in landelijk/buiten gebied
- Cameratoezicht zo nodig uitbreiden
- Drugs en lachgasverbod op straat
- Patseraanpak
- Extra (stadsdeel)boa's

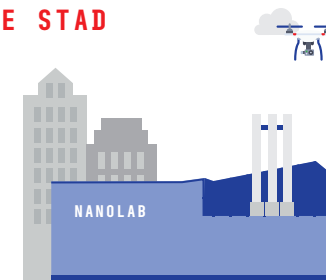

DE BRUISENDE STAD

- Voortzetten lobby rond de A35 en Amsterdam-Twente-Berlijn
- Fietsbrug over de Oostweg en de tweede ontsluiting Enschede Oost
- Stimuleren van gebruik van het openbaar vervoer en creëren P&R terreinen aan de randen van de stad
- Waar nodig gaan we actief grondbeleid toepassen
- We komen met een voorstel voor erfpacht en;
- We komen met een voorstel voor zelfbewoningplicht en opkoopbescherming
- We maken inclusief beleid; iedereen in Enschede kan meedoen. Dit onderscheidt ons en maakt de stad aantrekkelijk

DE INNOVATIEVE EN ONDERNEMENDE STAD

- Opstellen gouden handen akkoord voor vakmanschap en techniek
- Actualisatie van de economische visie
- Stimuleren recreëren en sporten in de openbare ruimte
- Onderzoek naar bevordering herstructurering van bedrijventerreinen (toekomstbestendig, duurzaam, groen, circulair)
- Verder ontwikkelen van plannen voor een talenten- & topsportcampus op het Diekman

FINANCIËN EN BESTUUR

- Transformatiebudget sociaal domein verandert in investeringsfonds sociaal
- Investeringsagenda (fysiek) willen we structureel van middelen voorzien

ENSCHEDÉ

INHOUDSOPGAVE

SAMEN TROTS OP ENSCHEDE 5

1.0 DE SOCIALE STAD 7

- 1.1 Kansengelijkheid 7
- 1.2 Zorg 8
- 1.3 vluchtelingen 10

2.0 DE BRUISENDE STAD 11

- 2.1 Mobiliteit 11
- 2.2 Wonen 12

3.0 DE GROENE, DUURZAME STAD 15

- 3.1 Duurzaamheid 15
- 3.2 Afval en grondstoffen 16

4.0 DE INNOVATIEVE, ONDERNEMENDE STAD 17

- 4.1 Economie 17
- 4.2 Sport 19

5.0 DE SCHONE, VEILIGE STAD 21

- 5.1 Leefomgeving 21
- 5.2 Veiligheid 22

6.0 FINANCIËN EN BESTUUR 24

- 6.1 Financiën 24
- 6.2 Bestuur 28

7.0 PARTICIPATIE 31

SAMEN TROTS OP ENSCHEDE

Een nieuwe bestuursperiode van vier jaar is aangebroken. De nieuw verkozen gemeenteraad stelt de grote lijnen van de door het Stadsbestuur uit te voeren beleidsagenda vast. Binnen die kaders nemen wij, de fracties van BBE, VVD, PvdA en ChristenUnie, de verantwoordelijkheid om samen het dagelijks bestuur te vormen. Dat doen we in dialoog met overige partijen in de Raad en met partners in Enschede en daarbuiten. Daartoe vormen wij een open coalitie waarin op hoofdlijnen afspraken over inhoud van beleid en kwaliteit van uitvoering zijn gemaakt. Deze afspraken vormen het coalitieakkoord dat als titel draagt 'Samen trots op Enschede', een oproep en opdracht tegelijk.

WIJ VERTROUWEN IN DE TOEKOMST VAN ENSCHEDE

Enschede is een stad waar iedereen zichzelf mag (durven) zijn. We zijn er trots op dat mensen naar elkaar omzien en verantwoordelijkheid nemen voor hun omgeving. We verwachten van onze inwoners dat zij meedoen in de samenleving en respectvol met elkaar omgaan. Inwoners mogen tegelijkertijd erop rekenen dat een gemeentebestuur voor veiligheid zorgt, en waar nodig een helpende hand biedt, steunt in de ontplooiing van talent en ruimte geeft aan ondernemerschap. Vragen van inwoners, organisaties en bedrijven verdienen eerlijke en passende antwoorden. We willen een betrouwbare overheid zijn, immers afspraak is afspraak. We zijn tegelijk flexibel om veranderende omstandigheden een plek te geven.

Vanuit respect en vertrouwen werken we aan de toekomst van Enschede. Dat betekent een constructieve samenwerking met andere partijen in de gemeenteraad, waar we rekenen op eenzelfde houding. Waar nodig tonen we actief leiderschap en trekken we

ontwikkelingen op gang. We beseffen dat we samen met anderen vaak verder kunnen komen. Daarom hechten we zeer aan initiatieven uit de samenleving.

Enschede staat bekend om zijn wijkaanpak, wijkgericht werken, stadsdeelgericht besturen. Daarmee komt de overheid dichterbij de inwoner en diens woon-, leef- en werkomgeving. We zijn daar trots op en versterken die manier van werken graag. We geloven dat ook grote maatschappelijke vraagstukken en transities zichtbaar worden in ieders eigen huishouden en buurt. Daarom moeten oplossingen niet alleen op internationale, landelijke of stedelijke schaal worden gezocht, maar ook in concrete acties op wijkniveau vorm krijgen.

STIJL MET AANDACHT VOOR HET INDIVIDU

Enschede is een stad met lef waar we nieuwe dingen proberen. Durf en creativiteit stellen we op prijs. Dat mag doorklinken in onze bestuursstijl. Die stijl gaat gepaard met aandacht voor het individu en de verschillen tussen mensen en situaties. Daarbij hebben we met name aandacht voor hen die aan de zijkant van de samenleving staan of dreigen te komen. Meer dan voorheen betekent dit maatwerk bij het kiezen van oplossingen voor problemen. En die stijl betekent ook luisteren, leren en soms risico nemen.

Enschede is de grootste stad van Twente en van Overijssel. Met een internationale ligging (Euregio) en diverse bevolkingssamenstelling, met een krachtige infrastructuur van onderwijs, economie en cultuur, met groeimogelijkheden zowel in kwaliteit als kwantiteit en met een prachtig buitengebied, willen we kansen verzilveren voor onze stad én voor ons Twente.

Enschede is nog lang niet af! Om een bruisende, sociale, duurzame, innovatieve stad te zijn, moet er veel werk worden verzet. We beseffen dat we een grote opgave hebben in of binnen onze stad, voor onze eigen inwoners. Maar tegelijkertijd zien we een opgave om Enschede als geheel, binnen Euregio en land sterker te maken. Dat lijkt een tegenstelling, maar we geloven in de verbinding van beide opgaves. Dat doen we gelukkig niet alleen. We weten ons gesteund door vele partijen, alsmede door een sterk team van medewerkers. We geloven met vertrouwen in een beter Enschede!

OVER DE OPBOUW VAN DIT AKKOORD

Dit akkoord is opgebouwd langs de lijnen van de dialoog met de stad. De hoofdstuktitels die we gebruiken komen rechtstreeks van de moodboards die het resultaat zijn van die dialoog. Onder die titels hebben we de onderwerpen beschreven die in het informatieproces zijn benoemd als relevant. Het zijn de onderwerpen waarvan onze collegafracties in de raad en wijzelf vinden dat ze een plek moeten hebben in het akkoord.

BBE, VVD, PvdA, ChristenUnie

1. DE SOCIALE STAD

KANSENGELIJKHEID

Gelijke kansen voor iedereen is een belangrijk thema voor deze coalitie.

Om te stimuleren en te faciliteren dat iedereen zijn of haar eigen talenten optimaal benut willen wij de (sociale) basisvoorzieningen in de stadsdelen en wijken en dorpen versterken.

WE BLIJVEN DE FOCUS LEGGEN OP JEUGD EN GEZIN

Elk kind heeft talent ongeacht het onderwijsniveau. Vaak gaat het ontwikkelen en uitbouwen van vaardigheden vanzelf. Soms is ondersteuning nodig. Zo krijgt ieder kind de kansen om het talent maximaal te ontplooiën. Om kinderen een goede start te geven is voor- en naschoolse educatie van belang. Het helpt bijvoorbeeld kinderen met een taalachterstand, om net een zetje extra in de rug te krijgen aan het begin van hun leven. Daarbij zien wij dat kansengelijkheid over meer gaat dan alleen taal. Hierbij valt te denken aan vakleerkrachten voor de gymles, ICT, techniek, medialessen en cultuureducatie. Ook ondernemers kunnen vanuit de praktijk bijdragen aan deze lessen. Dit alles werken we uit in een visie op kansengelijkheid. In die visie krijgt ook het verder ontwikkelen van 'Rondkomen met je inkomen' een plek. We willen de ouderbetrokkenheid en brede lifeskills van kinderen vergroten.

De kinderen zelf ondersteunen we gericht bij het ontwikkelen van de vaardigheden die ze nodig hebben om zich in hun verdere leven te kunnen ontplooiën.

We komen met beleid rond complexe scheidingen, om de gevolgen voor betrokken kinderen tot een minimum te beperken.

In het kader van preventie is er geen ruimte meer voor gokreclames in onze openbare ruimte.

DE SOCIALE STAD

Dit spreken we af:

- Focus op jeugd en gezin
- Ieder kind krijgt de kansen om talent maximaal te ontplooiën
- We vergroten de kansengelijkheid door verbinding te leggen met scholen, Stichting Leergeld en andere partijen
- Voortzetting LEA (Lokale Educatieve Agenda)
- Bereik Kindpakket vergroten
- Doorgaan met de ontmoetingsclusters
- Het gezondheidsniveau naar het gemiddeld niveau van Nederland
- We maken beleid om gevolgen van complexe scheidingen voor kinderen te beperken

Dit gaan we doen:

- Doorontwikkelen wijkteams
- Jongerenwerk terug op middelbare scholen
- De winternoodopvang gaat open van 1 oktober tot 1 mei ongeacht de temperatuur
- Gebiedsgerichte aanpak met minder zorgaanbieders
- De huishoudelijke ondersteuning gaan we in uren per week indiceren
- De toegang tot hulp wordt eenvoudig georganiseerd door met 1 contactpersoon te werken
- Statushouders die zich in Enschede vestigen worden intensief begeleid
- We stoppen met de Bed Bad Brood regeling. Voor de huidige groep zoeken we voor 1 augustus 2023 een oplossing. Medemenselijkheid staat daarbij voorop

WE LEGGEN VERBINDING MET AMBITIES VAN PARTIJEN IN DE STAD

We zoeken nadrukkelijk de samenwerking met de scholen en andere partijen die bijdragen aan het vergroten van kansengelijkheid (zoals Stichting Leergeld). We sluiten aan bij de vraagstukken die door hen worden gezien.

De Stichting Enschedese Speeltuinen heeft een toekomstvisie opgesteld. We bekijken samen waar hun plannen aansluiten op onze doelen. We overwegen of het mogelijk is om het aantal uren bewegingsonderwijs uit te breiden. Daarnaast gaan we door met de Lokaal Educatieve Agenda, met de maatschappelijke stage en brengen we het jongerenwerk terug op de middelbare school. Het is wel een voorwaarde dat de toekomstbestendigheid van het jongeren- en welzijnswerk een impuls krijgt. We behouden het kindpakket en kijken hoe het bereik te vergroten. Daarnaast onderzoeken we wat we kunnen betekenen voor jongeren in een kwetsbare positie tussen de 18 en 21 jaar, bijvoorbeeld pleegkinderen.

De ontmoetingsclusters hebben de afgelopen periode laten zien dat zij een goede rol kunnen spelen in het laagdrempelig aanbieden van ondersteuning. Sportverenigingen en maatschappelijke verenigingen spelen een belangrijke rol in het vergroten van de kansengelijkheid.

BESTAANSZEKERHEID

Voor veel inwoners is het niet vanzelfsprekend om mee te kunnen doen. We blijven ons inzetten om inwoners in hun levensonderhoud te kunnen voorzien. Door ze aan werk te helpen of financieel te ondersteunen wanneer dit nodig is. Persoonlijke begeleiding en maatwerk is daarin cruciaal. Dit doen we door de toegang tot hulp zo eenvoudig mogelijk te organiseren en door te werken met 1 contactpersoon. Bij ons armoedebestrijdingsbeleid willen we op dezelfde manier werken, zodat op één plek alles samenkomt. Zo is direct duidelijk waar een aanvrager wel en geen recht op heeft.

Wij gaan door met het beleid 'Rondkomen met je inkomen'. Jaarlijks evalueren we dit beleid met de partners en inwoners van de stad en passen we de uitvoering aan op wat nodig is. Onderdeel hiervan is ons Twents Fonds voor Vakmanschap waarmee we inwoners de mogelijkheid geven zich een leven lang te blijven ontwikkelen.

ZORG

Wij voelen ons verantwoordelijk voor de mensen die voor korte of langere tijd extra hulp nodig hebben. Veel van die hulp wordt geboden door mantelzorgers en vrijwilligers, dat waarderen we zeer! Onze samenleving kan niet zonder mensen die mantelzorg verlenen. Ze doen dat met liefde, maar intensieve mantelzorg is ook zwaar. Mantelzorg is geen vrijwilligerswerk, het overkomt je en het risico op overbelasting is groot.

Binnen een half jaar komt het college van burgemeester en wethouders met een voorstel hoe het budget Mantelzorgondersteuning aan deze doelgroep wordt besteed, waarbij aandacht is voor de positie voor jonge mantelzorgers en respijtzorg.

HET GEZONDHEIDSNIVEAU MOET IN ENSCHEDE MINSTENS OP HET GEMIDDELD NIVEAU VAN NEDERLAND WORDEN GEBRACHT.

Daarom komt het college met een preventienotitie waarin aandacht wordt besteed aan diverse onderwerpen rond dit thema. Ook zoeken we aansluiting bij het Nationaal Preventie-akkoord en innovatie. We hebben aandacht voor de toegankelijkheid van de wijkwijzers voor jongeren.

Landelijk speelt discussie over de WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) om meer voorzieningen inkomensafhankelijk te maken. Het college volgt deze ontwikkeling op de

voet en brengt de gemeenteraad tijdig in positie om een standpunt in te nemen. Of het nu gaat om lobby of om de vertaling van deze ontwikkeling naar gemeentelijk beleid. Bij de ondersteuning in het huishouden geven we de indicatie af op basis van het aantal uren per week. Het college komt met een voorstel om de aanbesteding gebiedsgericht te laten plaatsvinden. Met aanbieders worden langdurige relaties aangegaan, met ruimte voor flexibel maatwerk waarbij expliciet rekening gehouden wordt met de situatie van de betreffende inwoners.

WIJKTEAMS EN JEUGDZORG

We zijn het allemaal eens over de toegevoegde waarde van het hebben van wijkteams in Enschede. Om zeker te zijn dat we op de goede weg zijn, gaan we voor het einde van 2022 de werkwijze evalueren. Daarbij kijken we naar de werkdruk, het takenpakket, financiën, (specialistische) kennis en de prestaties in relatie tot vergelijkbare gemeenten. We zijn niet tevreden over het huidige systeem rond jeugdzorg. Dat willen we snel onder de loep nemen. 'Doe het in één keer goed' moet ook hier gelden samen met de gemeenteraad wordt de strategische aanpak van de transitie bepaald. Het huisartsentekort baart ons zorgen. De problematiek vereist bestuurlijke aandacht. Via de aanpak in de zogenaamde 'Twentse Koers' wordt met Menzis naar oplossingen gezocht.

MINDER AANBIEDERS IN DE ZORG

We kiezen voor minder (onder)aanbieders in de zorg. Met de overblijvende aanbieders wordt gestreefd naar langdurigere relatie, innovatiecapaciteit en aanbieders die kennis van de Enschedese situatie hebben en een goed MVO-beleid hebben. Bij de aanbesteding kunnen nieuwe aanbieders onderworpen worden aan een Bibob-procedure. Bij bestaande aanbieders kan op basis van extreme signalen eveneens tot een Bibob-procedure worden besloten. Deze strategie kan uiteindelijk ook geld besparen.

WINTERNACHTOPVANG

De winternoodnachttopvang gaat open van 1 oktober tot 1 mei, ongeacht de temperatuur, omdat niemand op straat hoeft te slapen. Dit doen we in nauwe samenspraak met onze zorgpartners en gemeenten in onze centrumregio. Insteek is een goede inrichting van deze winternoodnachttopvang, verantwoord voor gebruikers en medewerkers, waarmee we een kwaliteitsslag maken in het aanbod van de Maatschappelijke Opvang en aanzuigende werking voorkomen.

VERGRIJZING

Onze stad staat voor een grote uitdaging. Er zijn steeds meer mensen die zorg nodig hebben en minder mensen die zorg kunnen bieden. Daarom zijn er slimme oplossingen nodig om waardig oud te kunnen worden in Enschede. Het komend jaar zullen wij een integraal vergrijzingsdebat organiseren, daarbij komen onder andere zorg, wonen, eenzaamheid en de arbeidsmarkt aan de orde.

EENZAAMHEID

We erkennen dat meer dan de helft van onze inwoners eenzaamheidsgevoelens kent, dit is de afgelopen jaren alleen maar toegenomen. In 2022 is er gestart met samen1Twente. We volgen de ontwikkelingen op de voet en sluiten aan bij wat nodig is om dit structureel onderdeel te laten zijn in onze eenzaamheidsbestrijding.

1.3

VLUCHTELINGEN

Als het Rijk ons verzoekt of opdraagt vluchtelingen op te vangen leggen we dit voor aan de gemeenteraad.

STATUSHOUDERS

Enschede voldoet al jaren aan de taakstelling voor statushouders. Deze lijn zetten wij door. Statushouders die zich in Enschede vestigen worden intensief begeleid. Daarbij richten we ons op inburgering, het leren van de taal en het vinden van werk. Wij werken hierbij samen met maatschappelijke organisaties. De toekomstige taakstelling statushouders halen we indien mogelijk naar voren, om op die manier bij te dragen aan het landelijke vraagstuk. Dat doen we, zoals met de gemeenteraad afgesproken, in kleine groepen, in flexibele woonvormen in afwachting van een definitieve woonplek.

BED BAD BROOD

De manier waarop in de afgelopen periode invulling is gegeven aan de Bed-Bad-Brood- en Begeleidingsregeling (BBB-regeling) voor afgewezen asielzoekers heeft voor sommige mensen wel, en voor anderen niet voor perspectief en duidelijkheid gezorgd. We stoppen met de instroom op de BBB-regeling. Voor de mensen die nu nog in de BBB-voorziening verblijven, zoeken we voor 1 augustus 2023 een oplossing. Daarbij zoeken we naar een oplossing met perspectief waarbij medemenselijkheid voorop staat. We spreken het Rijk aan op haar verantwoordelijkheid om een Landelijke Voorziening in te richten en deze mensen daar een plek te bieden. Daar is de benodigde begeleiding en zorg goed te organiseren.

2. DE BRUISENDE STAD

MOBILITEIT

We vinden het belangrijk dat Enschede zo goed mogelijk bereikbaar is via spoor, weg en water. Daarom lobbyen we al jaren om die bereikbaarheid te vergroten en geld beschikbaar te krijgen. De lobby rond de A35 en Amsterdam-Twente- Berlijn zetten we door, we handhaven de Fietsvisie en we zetten ook in op verbetering van de bereikbaarheid binnen de gemeentegrenzen.

WE ZIEN DE VERKEERSDRUK TOENEMEN

In de wijken en dorpen zien we de verkeersdruk groter worden. We willen voorkomen dat die nog verder toeneemt. Voor het noordwestelijk deel van de stad is een wijkverkeersplan opgesteld, dat wordt uitgevoerd. Op basis van de effecten van dat plan onderzoeken we opnieuw de aanleg van een noordelijke rondweg. Ook zien we een uitdaging met betrekking tot de doorstroming van het verkeer op de singels. Dat geldt zowel voor auto's als voor ander verkeer. Die doorstroming willen we verbeteren. We stimuleren het gebruik van het openbaar vervoer.

De ovatonde aan de Deurningerstraat is aangelegd om het verkeer naar de singels te leiden. We zien dat deze oplossing (nog) niet brengt wat we ervan verwachten. Er is een onderzoek gestart naar verbetering van de huidige situatie. We zoeken naar een balans tussen veiligheid en bereikbaarheid. Het college krijgt de opdracht om uiterlijk in december 2022 te komen met een plan om de problemen die de ovatonde nu oplevert structureel op te lossen. Daarbij willen we niet inboeten op leefbaarheid voor de omgeving.

DE BRUISENDE STAD

Dit spreken we af:

- Enschede moet zo goed mogelijk bereikbaar zijn via spoor, weg en water
- Verbeteren doorstroming en verminderen verkeersdruk
- Verbeteren bereikbaarheid van onze essentiële voorzieningen
- Voldoende en bereikbare betaalbare woningen
- Investeren in een veelzijdig cultuur- en evenementen aanbod
- Enschede is en blijft een inclusieve stad

Dit gaan we doen:

- Voortzetten lobby rond de A35 en Amsterdam-Twente-Berlijn
- Fietsbrug over de Oostweg en de tweede ontsluiting Enschede Oost
- Stimuleren van gebruik van het openbaar vervoer en creëren P&R terreinen aan de randen van de stad
- Waar nodig gaan we actief grondbeleid toepassen
- We komen met een voorstel voor erfpacht
- We komen met een voorstel voor zelfbewoningplicht en opkoopbescherming
- Wij maken inclusief beleid zodat iedereen in Enschede mee kan doen en daarmee onderscheidend en aantrekkelijk zijn als stad

Direct hieraan verbonden is de knip in de Molenstraat. Die is gemaakt vanwege de verdere stedelijke ontwikkeling van onze stad. Op basis van de voorgestelde oplossing(en) voor de ovatonde, krijgt het college de vervolgoopdracht om eventuele aanpassingen te doen aan de knip in de Molenstraat.

WE ZOEKEN NAAR OPLOSSINGEN OM OVERLAST TE VERMINDEREN

Het opzetten van een duurzaam stadsdistributiesysteem helpt om laad- en losmomenten substantieel terug te dringen. Het college zal dit plan binnen een jaar verder uitwerken. Datzelfde geldt voor de thuisbezorging van pakketten in de wijken (last mile) ook daar onderzoeken we hoe we de overlast kunnen verminderen. Zoals al beschreven in de mobiliteitsvisie, leggen we in de komende tijd P&R-terreinen aan, aan de randen van de stad. We zetten de uitvoering van de Fietsvisie voort, waarbij we ons tot doel stellen dat de mobiliteit van andere verkeersdeelnemers (voetgangers, auto, openbaar vervoer) niet wordt aangetast. In de komende periode zullen we, ter doorstroming van het autoverkeer, onder andere de fietsbrug over de Oostweg realiseren. Tussen nu en een jaar werken we het uitvoeringsplan uit voor de tweede ontsluiting van de oostkant van de stad.

DE BEREIKBAARHEID VAN ESSENTIËLE VOORZIENINGEN MOET BETER

Bereikbaarheid van het ziekenhuis (MST) in onze stad is essentieel voor patiënten en bezoekers. Op dit moment hebben wij daar zorgen over. Het college krijgt de opdracht om een voorstel te doen voor verbetering van die bereikbaarheid.

We stellen een mobiliteitsfonds in dat, o.a. gevuld door opbrengsten uit parkeren en eventuele subsidies, als dekking kan dienen voor maatregelen die de bereikbaarheid van de stad verbeteren en voor speciale voorzieningen (MST, NS-station, Kennispark, UT). Het college brengt op korte termijn de parkeervisie naar de Raad. Voor parkeren

verkennen we wat de mogelijkheden zijn voor het invoeren van piek- en dalstarieven in parkeergarages. Daarnaast maken we, in het kader van de lastenverlichting voor inwoners, het eerste uur parkeren in de gemeentelijke parkeergarages doordeweeks gratis.

2 2 **WONEN**

Een woning is meer dan alleen een huis; het is een plek waar je je thuis moet kunnen voelen. Wij maken Enschede klaar voor de toekomst en vinden het belangrijk dat wat we bouwen past bij de mensen die er gaan wonen. Daarbij zoeken we expliciet naar de balans tussen de bestaande behoefte aan betaalbare en bereikbare woningen voor Enschedeërs en woningen voor de nieuwe inwoners die we welkom heten in onze stad.

MEER HUIZEN BOUWEN

Enschede groeit, dus moeten we zorgen dat we genoeg woningen hebben zodat iedereen zijn eigen plek kan vinden. Of dat nu gaat om een huis met een tuin of om een appartement. Omdat wat we bouwen moet passen bij de behoefte en mogelijkheden van onze inwoners, baseren we ons woningbouwprogramma op een analyse van de woonbehoefte, demografie en het inkomen in Enschede. Het is een opdracht aan het nieuwe college om die analyse als basis te gebruiken als het gaat om het woningbouwvraagstuk.

Naast het bouwen van nieuwe woningen moeten we de doorstroming verbeteren. Hierbij kijken we ook naar toevoeging van (tijdelijke) alternatieve woonvormen zoals Tiny Houses. We hebben daarbij specifiek aandacht voor de groep ouderen en de middengroepen met een gemiddeld inkomen.

Bij het verbeteren van de doorstroming op de woningmarkt hoort ook, dat we op zoek gaan naar nieuwe woningbouwlocaties, zoals een Nieuw Fenne II, Eschmarke II of Vaneker II. Daarbij kijken we ook nadrukkelijk of het mogelijk is om vrijgekomen sportvelden (na clustering van sportclubs) te gebruiken voor woningbouw.

BETAALBAAR THUIS VOOR ALLE GROEPEN

Betaalbaarheid van woningen voor alle inwoners is voor ons een belangrijk uitgangspunt. Omdat er een algeheel tekort aan woningen is, is de concurrentie op de woningmarkt groot. We voeren waar nodig een actief grondbeleid, om meer invloed te hebben op het bouwproces en om te kunnen sturen op prijs en kwaliteit. Het college komt daarnaast binnen een jaar met een voorstel over erfpacht, zodat we het kopen van een woning voor bijvoorbeeld starters makkelijker en goedkoper maken.

Waar het nodig is passen we zelfbewoningsplicht en opkoopbescherming toe. We bekijken voor de totale stad hoe we de verhouding koop- en (sociale) huurwoningen verdelen en we maken inzichtelijk hoe ieder bouwplan hieraan bijdraagt. Er is een totale stedelijke behoefte. Dat betekent dat we, als dat aan de orde is, op andere plekken in de stad compenseren.

Datzelfde geldt voor de structurele vorm van wonen voor ouderen: als mensen in hun eigen wijk willen blijven wonen, proberen we die wens te faciliteren. Daarbij denken we ook aan bijvoorbeeld seniorenhofjes, als tussenvorm voor de combinatie van wonen en zorg. Ook bij vernieuwing/renovatie in de wijken hebben we aandacht voor levensloopbestendigheid. We zorgen voor beschikbaarheid van flexwoningen voor spoedzoekers; zodat zij als dat nodig is snel een plek hebben (bijvoorbeeld in geval van scheidingen en probleemsituaties zoals dakloosheid). In het eerste jaar van deze coalitie werken we verder uit over hoeveel woningen dat moet gaan en hoe we de groepen spreiden over de stad. We voelen de verantwoordelijkheid voor het faciliteren en integreren van inwoners die gebruik maken van een beschermde woonvorm. Een goede spreiding van inwoners die gebruik maken van deze woonvorm over de gehele gemeente is belangrijk voor zowel de bestaande als de betreffende inwoners. Daarom maken we de huidige spreiding beter inzichtelijk en baseren het nieuwe spreidingsbeleid hierop. Paradijsvogelwoningen stimuleren wij om in te passen met aandacht voor de zorg die daarbij nodig is.

De laatste jaren blijkt de vraag naar studentenkamers in Enschede groter dan het aanbod. Het gevolg is dat studenten geen kamer kunnen vinden. We monitoren deze trend en bekijken met de woningcorporaties welke acties nodig zijn om nieuwe studenten gastvrij en betaalbaar te kunnen huisvesten in onze stad.

De woningbouwcorporaties spelen een belangrijke rol in het zorgen voor een huis voor iedereen. We willen met hen onderzoeken of het mogelijk is om mensen met vitale beroepen (zoals politieagenten, verpleegkundigen en docenten) voorrang te geven op een (huur)woning. Daarnaast willen we verkennen of het via de prestatieafspraken mogelijk is om Enschedeërs een grotere kans te geven op een bereikbare en betaalbare woning.

CULTUUR MAAKT ENSCHED E AANTREKKELIJK

Een veelzijdig cultuur- en evenementenaanbod maakt Enschede tot een fijne stad om in te wonen, te bezoeken en te blijven. Tijdens corona hebben we gemerkt wat het betekent als het er opeens niet meer is. Cultuur en evenementen zijn belangrijk voor het vestigingsklimaat, het imago van onze stad en het aantrekken van bezoekers. Kunst, cultuur en evenementen kunnen ook een positieve bijdrage leveren aan het realiseren van andere doelen, bijvoorbeeld op het gebied van eenzaamheid, kansgelijkheid, onderwijs, zorg en samenhang. Bij de professionele instellingen, cultuureducatie en amateurkunst willen we verder bouwen op het goede van de afgelopen jaren.

We willen meer inzetten op het tussengebied van makers en aanstormend talent, bijvoorbeeld door het faciliteren van broedplaatsen en het bieden van ruimte voor nieuwe evenementen. We doen dit samen met de instellingen, makers, organisatoren, amateurkunstverenigingen en inwoners. Met cultuur en evenementen willen we bijdragen dat inwoners en bezoekers zich in onze stad welkom en thuis voelen.

In de nieuwe cultuurnota en het evenementenbeleid werken we dit uit en op maken we keuzes op welke wijzen we bestaande kwaliteiten kunnen verstrekken en nieuw aanbod kunnen stimuleren.

We zien uit naar de viering van 700 jaar Enschede. Ook in de raadsagenda worden rond dit thema plannen gemaakt.

INCLUSIEVE STAD

In Enschede mag je zijn wie je bent, ongeacht afkomst, geloof of geslacht. Meer dan 160 nationaliteiten dragen bij aan onze bruisende en inclusieve stad.

Wij maken inclusief beleid zodat iedereen in Enschede mee kan doen en wij daarmee onderscheidend én aantrekkelijk zijn als stad. Wij hebben en houden aandacht voor LHBTI+ vraagstukken. We geven voorlichting op scholen en breiden het pride netwerk Enschede uit naar een Twents netwerk. Wij ondersteunen organisaties die de emancipatie van inwoners verbeteren en via de Tafel van Vrede blijven we in gesprek met alle geloofsgemeenschappen in onze stad. Begrip en verbinding staan hierbij centraal.

Enschede omarmt het VN-verdrag voor mensen met een handicap van harte en pakt de daaruit voortvloeiende acties voortvarend op. Het gaat dan om beleidsterreinen als openbaar vervoer, sport, zorg, wonen, mobiliteit, toegankelijkheid en ruimtelijke ordening.

3. DE GROENE, DUURZAME STAD

DUURZAAMHEID

Als we willen dat Enschede een prettige plek is om te zijn voor nu en voor de toekomstige generaties, moeten we zorgen dat we ook rondom duurzaamheid en klimaatadaptatie de juiste maatregelen nemen.

Voor klimaatadaptatie geldt dat we dat onder andere doen via maatregelen in de leefomgeving en via groene daken. Voor duurzaamheid geldt dat we dat doen door een combinatie te maken van energiebesparing en energieopwekking. Energiebesparing is voor dit college een speerpunt. We richten een energiefonds in, waar particulieren terecht kunnen voor financiering van energiebesparende maatregelen tegen lage rente. We zien daar ook de koppeling met andere fondsen waarbij de gemeente een coördinerende rol vervult. Dit helpt in het voorkomen van energiearmoede en versnelt de opgave die we hebben. Daarnaast stimuleren wij energiebesparingsprogramma's voor scholen, woningbouwcorporaties, verzorgings- en wijkgebouwen, kerken en andere maatschappelijke voorzieningen. Voor de opwek van energie richten we ons maximaal op het realiseren van 'zon op dak', nog dit jaar te beginnen met een aantal gemeentelijke gebouwen. We gebruiken de zonneladder daarbij als richtinggevend. Waar zonnepanelen op een dak niet mogelijk zijn, bekijken we of betere isolatie of het aanleggen van groene daken een optie zijn. Ook zetten we vol in op de Energiecorridor A35.

KLEINSCHALIGE OPWEK EN EEN ENERGIEMAATSCHAPPIJ

Omdat we niet altijd direct invloed hebben op netcapaciteit en landelijke overheid,

DE GROENE, DUURZAME STAD

Dit spreken we af:

- We voeren de energievisie uit
- We gaan door met scheiden aan de bron
- Verrommeling tegengaan
- We richten een energiefonds in
- We maken een afvalbeheersplan per wijk
- We richten ons maximaal op het realiseren van 'zon op dak'

Dit gaan we doen:

- Stevig handhaven bijplaatsingen
- Onderzoeken eigen energiemaatschappij
- Investeren in groenblauw Enschede
- We actualiseren de warmtevise
- Faciliteren (meer) laadpalen
- Verhogen het stortquotum tot 300 kilo & periodiek halen grof huisvuil gratis
- Pilot met uitstootvrije afvalinzameling centrum

hechten we aan de kleinschalige opwek van energie. Dat kan via lokale energiemaatschappijen, maar ook via een eigen energiemaatschappij van de gemeente. Voor die laatste gaan we de toegevoegde waarde voor Enschede onderzoeken. Inwoners moeten kunnen profiteren van nieuwe energieprojecten. Maar, vanwege de beperkte

netcapaciteit, moeten we iedere keer kritisch kijken of en hoe dit past. Daarbij blijven we er bij de netbeheerder op aandringen dat de netcapaciteit snel moet worden uitgebreid. Om diezelfde reden maken we, op dit moment, de keuze om geen ontwikkelingen toe te staan die bovenmatig veel energie gebruiken (zoals datacentra). Mocht er zich een economisch aantrekkelijke kans voordoen, dan wegen we die opnieuw af.

RELATIE TOT VISIES

We trekken de lijn door zoals die is ingezet in de Energievisie. Datzelfde geldt voor GroenBlauw Enschede. We gaan actief in gesprek met de 5 stadsdelen over de in de Energievisie genoemde opgave 'hernieuwbare energie' en de daarbij horende gebiedsgerichte aanpak. Door in gesprek te gaan halen we ideeën die snel tot uitvoer kunnen komen, op uit de samenleving. Daarbij blijft de bestaande ambitie overeind staan.

We wachten niet tot de totale opgave is ingevuld. Voor wat betreft het al of niet plaatsen van windmolens in Enschede, wachten we de nadere standpunten van het Rijk af over gezondheidsgevolgen en afstanden. Die worden verwacht eind 2022 / begin 2023. Voor ondergrond nemen we de Bodemvisie als basis. Waar het gaat over innovatie leggen we nadrukkelijk de verbinding met de Universiteit Twente. Het nieuwe college brengt een geactualiseerde Warmtevisie naar de raad. Daarbij is het uitgangspunt dat inwoners een vrije keuze hebben om hieraan mee te doen.

FACILITEREN LAADPALEN

In onze ruimtelijke ordening denken we mee over de manier waarop we inwoners kunnen faciliteren in het opladen van hun auto. Daarbij willen we ook serieus onderzoeken of het plaatsen van snellaadpalen door de gemeente kan bijdragen aan de eigen verdien capaciteit van de organisatie.

3 2 AFVAL & GRONDSTOFFEN

Rommel op straat, of in het buitengebied, heeft onmiddellijke gevolgen voor hoe prettig het is om buiten te zijn. We willen er alles aan doen om verrommeling tegen te gaan.

Daarom gaan we door op de grote lijnen die we nu hanteren. We verhogen het stortquotum tot 300 kilo en willen het periodiek ophalen van grof huisvuil gratis maken. Het college krijgt de opdracht om hier een werkbare vorm voor te zoeken en die te evalueren. Zo maken we het inwoners makkelijker om hun omgeving schoon en netjes te houden. Er is dus geen excuus meer om illegaal afval bij te plaatsen. Daar treden we hard tegen op.

DE UITDAGING IS HET NOG VERDER BEHEERSEN VAN ONZE AFVALSTROMEN.

Europese regels rond afval worden strenger, scheiden 'aan de bron' wordt steeds belangrijker. Het is aan ons als gemeente de taak om het voor inwoners zo gemakkelijk mogelijk te maken om afval nog meer aan de bron te scheiden. We gaan per wijk een afvalbeheersplan maken. Daarin kijken we ook of containers en afvalpunten logisch verdeeld zijn over de wijk. Suggesties die inwoners eerder hebben aangedragen nemen we hierin mee. We kunnen niet alles oplossen; inwoners hebben zelf ook een verantwoordelijkheid. Maar we kunnen wel samenwerken om te zorgen dat alleen het echte afval overblijft. We willen de kosten voor onze inwoners niet laten stijgen. We kijken daarbij ook naar de opbrengsten van gescheiden afvalstromen. We nemen verantwoordelijkheid dat onze bijdrage aan de circulaire economie zo groot mogelijk is. We beginnen met het afvalbeheersplan in de binnenstad, waar we per 1 januari 2023 gaan starten met een pilot 'uitstootvrije afvalinzameling'. De lessen die we daar leren gebruiken we voor de verdere ontwikkeling van de afvalbeheersplannen.

In de afgelopen periode is een aantal pilots uitgevoerd met cameratoezicht ter voorkoming van illegale bijplaatsingen. Die ervaringen nemen we mee in de verdere ontwikkeling van ons beleid.

4. DE INNOVATIEVE, ONDERNEMENDE STAD

ECONOMIE

Als het goed gaat met onze lokale en regionale economie gaat het goed met onze stad (en regio). De coronacrisis heeft individuele bedrijven, onze horeca, cultuur en winkels hard geraakt. Gelukkig heeft de coronacrisis in het algemeen weinig invloed gehad op onze banengroei. Om er samen weer bovenop te komen en te zorgen dat de werkgelegenheid blijft groeien, blijven wij de economie stimuleren waar we dat kunnen. We zetten in op een gezond vestigings- en ondernemingsklimaat, een bruisende binnenstad en ook de nieuwe innovatieve (groene) economie.

WE DOEN ER ALLES AAN OM TALENT AAN TE TREKKEN EN TE BEHOUDEN

Samen met kennisinstellingen zoals de Universiteit Twente, Saxion Hogeschool, ARTEZ, ROC en het Zone.college nemen wij onze verantwoordelijkheid voor versterking van de arbeidsmarkt en circulaire economie. Waar we kunnen blijven we ons inzetten voor een betere aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt in de regio. Ook rollen wij het deltaplan Talentbehoud verder uit. Gouden handen zijn onmisbaar. Daarop gaan we een Gouden Handenakkoord opstellen om vakmanschap en techniek stimuleren. De beschikbaarheid van mensen om het werk te doen is bepalend voor de arbeidsmarkt van de toekomst. In het nieuwe arbeidsmarktbeleid in Twente zetten we hierop in en maken we ook gebruik van talent dat op parttime basis beschikbaar is.

Het mkb is essentieel voor werkgelegenheid in Enschede en voor onze lokale economie. Om die reden kiezen we intern waar dat kan voor mkb-vriendelijk inkopen.

DE INNOVATIEVE, ONDERNEMENDE STAD

Dit spreken we af:

- Betere aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt
- Verder uitrollen deltaplan talentbehoud
- Sport binnen bereik brengen van mensen met een beperking
- De plannen rond Aquadrome door laten gaan
- Eenmalige investering in decentraal zwemmen in Enschede Oost

Dit gaan we doen:

- Opstellen gouden handen akkoord voor vakmanschap en techniek
- Actualisatie van de economische visie
- Stimuleren recreëren en sporten in de openbare ruimte
- Onderzoek naar bevordering herstructurering van bedrijventerreinen (toekomstbestendig, duurzaam, groen, circulair)
- Verder ontwikkelen van plannen voor een talenten- & topsportcampus op het Diekman

Naast aandacht voor starters zetten we ook nadrukkelijk in op bedrijven die willen doorgroeien (scale-ups). Wij staan daarbij zij aan zij met de provincie Overijssel en partners als NOVELT, Twenteboard Development en Oost NL om de zichtbaarheid van hun dienstverlening te vergroten. Daarbij stimuleren wij de samenwerking en versterking onderling.

HET IS ONZE OPDRACHT OM ENSCHEDE AANTREKKELIJK TE HOUDEN

Daarbij denken we aan het succes dat Enschede ooit heeft gekend met de campagne 'Enschede levert op!'. Om dat gevoel terug te krijgen moeten we op tijd plannen klaar hebben voor zowel de stad als geheel als de binnenstad in het bijzonder. Wij sluiten niet uit dat hiervoor structureel extra middelen vrijgemaakt moeten worden.

Binnen een jaar levert het college een (geactualiseerde) economische visie op. Die vormt de basis voor het te bepalen structureel benodigde extra bedrag. Dat zetten we in waar dat het best rendeert voor de economie en de ondernemers in de stad. Ons Ondernemersloket draagt bij aan een goed vestigingsklimaat. Wij willen het Ondernemersloket tenminste op peil houden. Bij toetsing aan beleid of afstemming hierover krijgt het Ondernemersloket nadrukkelijker een positie. Mogelijke intensiveringen maken onderdeel uit van de geactualiseerde economische visie.

Met de inkomsten uit de toeristenbelasting verbeteren we de kwaliteit van recreatie en toerisme. Dit draagt ook bij aan de profilering en zichtbaarheid van onze stad: zowel onze innovatieve pareltjes als de binnenstad en het Euregionale koopcentrum.

Voor het vestigen van bedrijven komen we kavels tekort. Op dit moment loopt de locatieverkenning voor een nieuw bedrijventerrein in Enschede. De uitkomsten toetsen

we aan het programma van eisen. Daarbij kijken we nadrukkelijk naar toekomstbestendigheid. Ook onderzoeken wij waar herstructurering van bedrijventerreinen wenselijk of noodzakelijk is. Bij het aan ons binden van nieuwe bedrijven gaan we uit van die bedrijven die het best passen bij het profiel van onze stad. Wij werken dit nader uit met de gemeenteraad en onze partners in de stad.

In de samenwerking met ondernemers faciliteren we de invoering van een bedrijveninvesteringzone (BIZ). De activiteiten in de BIZ zijn een aanvulling op die van de gemeente. De ondernemers zijn hiervoor zelf verantwoordelijk.

TOPLOCATIES

Kennispark en Technology Base zijn twee belangrijke toplocaties in Twente die binnen onze gemeentegrenzen liggen. De plannen voor Kennispark zetten wij door. Ook voor Technology Base houden wij vast aan het huidig profiel, inclusief de kansen die drones / onbemande luchtvaart hierbij bieden. Op basis van de evaluatie bespreken wij met de raad of er eventueel aanvullende besluiten nodig zijn. Zowel Kennispark als Technology Base kennen een bovenlokaal belang. Dat geldt ook voor het bedrijvenpark (en eventuele uitbreiding) in Almelo en het High Tech Systems Park in Hengelo. Vanuit onze regionale betrokkenheid willen wij in de komende periode de onderlinge samenwerking en profilering van deze toplocaties – met behoud van een eigen profiel – nadrukkelijk stimuleren. Dat doen we samen met de gemeenten in de regio, de Twenteboard en de provincie Overijssel.

In de afgelopen periode heeft Enschede actief bijgedragen aan de Agenda voor Twente en de Regiodeal. We hebben hieruit ook bijdragen ontvangen voor verschillende projecten. De Twenteboard is sinds 2021 verantwoordelijk voor het opstellen van een nieuwe

agenda voor Twente voor de periode 2023-2027. Voorwaarde is dat deze agenda voldoende ambities toont en antwoorden geeft op actuele maatschappelijke vraagstukken. Wij komen met voorstellen naar de raad om hier opnieuw een financiële bijdrage aan toe te kennen.

KOOPZONDAG

Wij zetten de afspraak over de zondagsrust en zondagmiddagopenstelling ook de komende periode voort. Uit respect voor de wens tot zondagsrust aan de ene kant en aan de andere kant met begrip voor de wens tot zondagsopenstelling hebben we inmiddels de winkeltijdenverordening hierop aangepast.

4.2

SPORT

Sporten is leuk, gezond, draagt bij aan het welzijn en welbevinden, en het heeft ook een belangrijke maatschappelijke functie. Het zorgt voor binding in wijken en buurten en brengt mensen met diverse achtergronden bij elkaar.

Beweging en sport is ook de komende vier jaar voor ons dus een belangrijk aandachtspunt. Daarin trekken wij ook samen op met bedrijven. Wij blijven sporten stimuleren. Iedereen in Enschede moet de mogelijkheid hebben om te sporten, kinderen in het bijzonder. Ook de kinderen uit een gezin met een kleinere portemonnee. Wij zetten sport preventief in als middel om overgewicht onder jeugd en jongeren tegen te gaan. Ook voor volwassenen kijken we hoe wij de betaalbaarheid van sporten kunnen verbeteren. In dat kader sluiten wij aan bij de Twentse koers.

WE STIMULEREN SPORT EN BEWEGEN

Wij zorgen voor voldoende plekken om buiten te sporten. Individuele (buiten) sportbeoefening neemt toe, daarom stimuleren wij recreëren en sporten via voorzieningen in de openbare ruimte zoals wandel-, ATB- en hardlooperoutes, outdoor fitness en ruiterspaden. We breiden het bestaande netwerk uit en voorzien die van bewegwijzering. Om het bewegen en sporten door inwoners van Enschede te laten toenemen, nemen we waar nodig (financiële) belemmeringen weg, door sportverenigingen te steunen. Wij blijven ons inzetten om sport binnen bereik te brengen van mensen met een beperking.

Wij stimuleren de komende periode op verschillende manieren een gezonde leefstijl, te beginnen bij gezinnen in de wijken die dit het hardst nodig hebben. We blijven meedoen aan het landelijk sportakkoord en komen met een Sportnota die past in de huidige tijdgeest.

Zowel de dames als heren van FC Twente laten sportieve prestaties zien. Maar ook andere verenigingen in onze stad en individuele sporters zetten Enschede op de kaart. Daar zijn wij trots op. Deze trots willen wij delen door meerdaagse sportevenementen naar onze stad te halen.

ZWEMWATER IN ENSCHEDE

De huidige zwembaden Aquadrome en Het Slagman zijn aan vervanging toe. Daarom is in 2020 besloten een nieuw zwembad te bouwen. Om in de recreatiebehoefte te voorzien zijn naast bouwkundige maatregelen ook spelelementen en recreatieve elementen toegevoegd. Gezien de brede behoefte in de samenleving, maar ook in de gemeenteraad, willen we onderzoeken of uitbreiding van het bestaande plan met nog extra recreatieve elementen mogelijk is, en of het nu toevoegen hiervan financieel voordeliger is. We zetten dit ook af tegen de stijgende bouwkosten. Als er nu geen extra spelelementen worden toegevoegd, dan peilen wij een jaar na ingebruikname de gebruikerservaringen op dat moment.

Wat betreft het nieuw te realiseren zwembad in Enschede Oost ondersteunen wij de plannen van de dorpsraad Glanerbrug. Waarbij wij de voorkeur uitspreken dat er toekomstbestendig en duurzaam geïnvesteerd wordt. Bij voorkeur via een multifunctionele sportaccommodatie.

We ondersteunen het idee om dit zwembad tot stand te brengen, maar doen een nadrukkelijk beroep op de creativiteit van de initiatiefnemers om de bouwkosten te drukken. We doen een eenmalige investering, van maximaal 2,2 miljoen euro ten behoeve van de meest duurzame variant. We doen geen bijdrage in de exploitatie.

MULTIFUNCTIONELE SPORTCOMPLEXEN

Ook de komende periode blijven wij inzetten op toekomstbestendige, duurzame en multifunctionele sportcomplexen. Naast Diekman Oost en Enschede Zuid brengen wij samen met de sportverenigingen in Enschede Oost een grote multifunctionele sportaccommodatie dichterbij. Ook doen wij een haalbaarheidsonderzoek op Scheurserve.

Op basis van een haalbaarheidsonderzoek gaan we de komende periode door met de doorontwikkeling van de plannen voor een Talenten- & Topsportcampus op het Diekman. De belangrijkste opgaven vanuit de gemeente moeten een plek krijgen: groen, klimaatadaptatie, wateropvang en verkeer. Wanneer een investeerder wordt gevonden voor de ontwikkeling van een sportmedisch datalab en trainingsaccommodatie, dragen we bij in het bouwrijp maken van de locatie. Bij vervanging van de huidige kunstgrasvelden zien we ook in de volgende periode af van toepassing van kunstgras met rubberkorrels.

Voor de IJsbaan geldt dat we de benodigde investering in beeld brengen. Wanneer we constateren dat er geen medefinanciering van andere (overheids)partijen komt, wordt het moeilijk om deze ambitie in stand te houden. De scenario's op dit dossier brengen we in aanloop naar de gemeentebegroting in beeld.

Sportaal vervult een belangrijke rol in de breedtesport in onze gemeente. Zij voert de opdracht uit om ruimte te bieden aan onze inwoners om te sporten en te bewegen. We houden vast aan het positioneren van een gemeentelijk opdrachtgever tussen de beide organisaties. De opdracht aan Sportaal willen wij kracht bij zetten door Sportaal zich verder klantgericht te laten ontwikkelen en daarop nog meer aanspreekbaar te zijn.

5. DE SCHONE, VEILIGE STAD

LEEFOMGEVING

Leefomgeving gaat over alles wat je ziet als je buiten staat. Het maakt Enschede, de straat waar je woont, het buitengebied en de binnenstad een prettige plek om te zijn. Daar gaan we weer meer in investeren. Te beginnen met, daar waar het nodig is, het verhogen van het onderhoudsniveau. Dat willen we, waar het kan en mensen dat willen, samen met inwoners doen. Bijvoorbeeld in de vorm van zelfbeheer of straatadoptie. We gaan onderzoeken op welke manier dat het beste kan en op welke plekken. En we kijken ook hoe we dat goed kunnen organiseren. We dagen inwoners uit om hun ideeën daarover kenbaar te maken.

WE KOESTEREN ONS GROEN

Kenmerkend voor Enschede zijn onze parken. Die koesteren we. Groen is belangrijk. Denk bijvoorbeeld aan oude bomen. De schaduw die ze geven maakt de stad minder warm, dat helpt tegen hittestress. Groen in de straat helpt de stad klimaatbestendig te blijven. Daarom juichen we gemeenschappelijke tuinen toe en nemen we een groenvoorwaarde op in bouwprojecten. We voeren het groenambitieplan verder uit en hebben extra aandacht voor groen in de wijken. Immers; groen fleurt op. Het is dus niet langer meer het sluitstuk van het gesprek. Spelen en ontwikkelen in het groen wordt steeds meer op waarde geschat. We zien de meerwaarde van speeltuinen en kinderboerderijen in dat verband. Groen is ook belangrijk voor de biodiversiteit, variatie in planten is goed voor insecten. Dat is ook de reden waarom we op sommige plekken niet, en op andere plekken juist wel maaien. Daar zit een idee achter. We hebben ons voorgenomen om daarover de komende jaren duidelijker te communiceren. Het ingezette beleid rond de eikenprocessenrups zetten wij voort.

DE SCHONE, VEILIGE STAD

Dit spreken we af:

- We investeren in ons groen en onze parken
- Waar nodig verhogen we het onderhoudsniveau
- Bestrijding van overlast en criminaliteit is topprioriteit
- Veiligheid voor meisjes en vrouwen: tegengaan (straat) intimidatie
- Jongeren weerbaar maken tegen cybercrime en drugs
- Preventief optreden in de wijk, met behulp van jongerenwerkers
- Geen ruimte voor gokreclame in de openbare ruimte

Dit gaan we doen:

- 3x per jaar vergaderen over en in landelijk/buiten gebied
- Cameratoezicht zo nodig uitbreiden
- Drugs en lachgasverbod op straat
- Patseraanpak
- Extra (stadsdeel) boa's

Ook onze gedenkparken dragen bij aan de groenbeleving in onze stad. Het college brengt een visie op onze begraafplaatsen/gedenkparken naar de raad waarbij begraven een betaalbare optie blijft ten opzichte van cremieren. Ook maken we eeuwige grafurust mogelijk.

Dit college maakt werk van een nota Dierenwelzijn.

DRIE KEER PER JAAR VERGADEREN IN HET BUITENGEBIED

De kracht van Enschede is de ligging in het groen, omringd door onze prachtige dorpen. De stad bestaat niet alleen uit gebouwen, het gaat ook om de interactie met ons buitengebied. Natuur is een belangrijke reden waarom mensen graag in en rond Enschede verblijven. In de Visie Landelijk Gebied hebben we daarover belangrijke dingen opgeschreven, die zetten we door. Drie keer per jaar vergadert de fysieke kamer van de stedelijke commissie over dit thema op locatie in het buitengebied. De beleidsstukken die raken aan het buitengebied bespreken we tijdens die vergaderingen samen met en in aanwezigheid van de inwoners van het buitengebied. Hiermee laten we zien dat we waarde hechten aan het buitengebied en haar inwoners.

5 2 **VEILIGHEID**

Veiligheid is een belangrijke basis voor hoe mensen hun omgeving ervaren. We vinden het belangrijk dat iedereen in Enschede veilig over straat kan en dat overlast tot een minimum wordt beperkt.

Of dat nu gaat over (hang)jongeren, drugsoverlast of andere straatcriminaliteit. Waar nodig zetten we daarbij cameratoezicht in. Wij willen een drugs en lachgasverbod van de binnenstad uitbreiden naar de gehele stad. Op die manier kunnen we ingrijpen bij overlast. Tegelijkertijd bieden we vroegtijdig hulp aan inwoners om hun verslaving aan te pakken. Waarbij we ons niet alleen richten op de binnenstad. Ook in de wijken vinden we het belangrijk dat er zichtbaar wordt gehandhaafd op overlastveroorzakers. Ook daar kijken we wat we vanuit preventie kunnen doen. Jongerenwerk is hierin essentieel. Daarbij hechten we aan vaste gezichten als het gaat om agenten in de wijk en voor de jeugd. Dat helpt het vertrouwen van de buurt te vergroten. Randvoorwaarde daarbij is wel dat agenten de tijd hebben om hun werk goed te kunnen doen.

Veiligheid en handhaving openbare orde staat allang niet meer op zichzelf. Het kent samenhang met andere problemen in de stad. Of het nu gaat om ondermijning, criminele activiteiten (drugs)overlast, huiselijk geweld, maatschappelijke problemen vanuit zorg en welzijn of maatschappelijke opvang. De burgemeester trekt samen op met de coördinerend wethouder 'preventie veiligheid en jongeren. Ook zal de burgemeester de samenwerking met de stadsdeelwethouders zoeken om oplossingen te bieden aan de problemen die in de stadsdelen voor komen.

PREVENTIEF OPTREDEN IN DE WIJK

We verkennen of het effectief is om extra boa's toe te delen aan stadsdelen die effectief kunnen optreden bij overlast. Zij vormen een vast gezicht in de wijk en dragen bij aan de veiligheid. Ook kijken we hoe we onze boa's in het algemeen kunnen faciliteren in het goed doen van hun werk. Vanuit het perspectief van preventie, om de leefbaarheid in de stad te bewaken en vergroten.

Door onze ligging hebben we, meer dan andere gemeenten, last van drugstoerisme. In (Eu)regionaal verband blijven we samenwerken en pleiten voor een strenge aanpak van de verspreiding en productie van harddrugs. Voor mensenhandel geldt dat we daar de informatie uit ons kenniscentrum actief gebruiken. Het is onaanvaardbaar dat er nog elke dag kinderen en volwassenen worden uitgebuit, ook in Enschede. Omdat mensenhandel de gemeentegrenzen overstijgt, moet de aanpak van mensenhandel ook gemeentegrens overstijgend worden ingezet. Om mensenhandel effectief aan te pakken, is het noodzakelijk dat we als Enschede regionaal en integraal samenwerken. Met integraal bedoelen we hier integraal over de domeinen Zorg, Veiligheid en Straf én ook gezamenlijk met alle relevante ketenpartners.

Drugscriminelen laten graag zien dat ze het gemaakt hebben. Een van de manieren om hun gedrag te 'ontmoedigen' is door af te pakken wat zij met hun illegale praktijken hebben verdiend. We zien in Rotterdam dat het met hun zogenaamde 'Patseraanpak' resultaat oplevert om de status van drugshandelaars af te breken. We willen verkennen hoe we dat goed kunnen invoeren. Bijvoorbeeld via het veiligheidsbeleidsplan, de bestuursopdracht veiligheid van de burgemeester en het onder de aandacht brengen van driehoek.

We hebben aandacht voor de veiligheid van iedereen. Daarbij gaat onze specifieke aandacht uit naar de veiligheid van meisjes en vrouwen. De aanpak op dit punt zetten we door. Eerder stelden we al een verbod op intimidatie in. Daar handhaven we actief op. Onze inwoners mogen van het stadsbestuur verwachten dat de diverse vormen van overlast daadkrachtig worden aangepakt en tegengegaan. Hieronder valt nadrukkelijk ook ondermijning. Daarom blijven we actief handhaven op de afspraken en regels die in onze gemeente gelden. We leggen lijnen met het onderwijs om tijdig en laagdrempelig met jongeren in gesprek te gaan over weerbaarheid met betrekking tot cyberdelicten en digitale veiligheid.

6. FINANCIËN EN BESTUUR

FINANCIËN

De afgelopen jaren hebben we een spaarzaam financieel beleid gevoerd om de financiële conditie weer op peil te brengen. We spreken opnieuw enkele spelregels af. Dat doen we om financieel gezond te blijven en met onzekerheden om te kunnen gaan. En daarnaast is het een manier om nu en in de toekomst te kunnen blijven investeren in de stad.

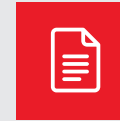
WE BLIJVEN REËEL BEGROTEN

De meerjarenbegroting blijft structureel en reëel in evenwicht. Het beschikbare weerstandsvermogen blijft met 1,0 van voldoende omvang om risico's op te kunnen vangen.

We blijven attent op de financiën tot na 2026, maar daar nu op sturen verlamt de ambities van de stad door onzekerheden vanuit het Rijk. De afgelopen jaren is in meerdere gevallen sprake geweest van overdracht van taken vanuit het Rijk aan gemeenten waarbij onvoldoende middelen beschikbaar zijn gesteld. Ook kent de rijksuitkering sterke fluctuaties. Dat legt druk op andere taken en eigen ambities van de gemeente. We maken ons er hard voor dat het Rijk haar verantwoordelijkheid neemt en voldoende aanvullende middelen beschikbaar stelt voor de taken die de gemeente uitvoert. Vooruitkijkend zit er ook nog veel onduidelijkheid in hoe de rijksuitkeringen aan de gemeente zich gaan ontwikkelen. We blijven actief lobby voeren en dringen er in Den Haag op aan om duidelijk te maken wat we de komende jaren aan rijksmiddelen kunnen verwachten.

HET FINANCIËEL MIDDELENKADER VOLGT BIJ DE EERSTVOLGENDE BEGROTING

Op basis van de afspraken in dit akkoord is het lastig om op dit moment al een financieel middelenkader uit te werken. Dat doen wij in de eerstvolgende meerjarenbegroting en

FINANCIËN EN BESTUUR

Dit spreken we af:

- Solide begrotingsbeleid
- Financiële uitwerking coalitieakkoord bij begroting
- Behoedzaam omgaan met mee en tegenvallers
- We dempen de lastenstijging (OZB) door alleen langjarige inflatie te hanteren (dus niet de 14% door energiekosten etcetc)
- Parkeren in gemeentelijke garages: 1e uur doordeweeks gratis (vanaf 2023)

Dit gaan we doen:

- Transformatiebudget sociaal domein verandert in investeringsfonds sociaal
- Investeringsagenda (fysiek) willen we structureel van middelen voorzien

de Zomernota 2023. Wel stellen wij in de zomer van 2022 een Uitgangspuntennotitie op ter voorbereiding op de begroting waarin we onze wensen doorrekenen (mensen en middelen). Wij hebben op dit moment dan ook nog geen rekening kunnen houden of de effecten kunnen doorrekenen van mogelijke onzekerheden die samenhangen met de uitwerking van het akkoord en de ambitie zoals rijksfinanciën op langere termijn, stikstofcrisis, uitvoeringskracht enz.

WE GEVEN ALLEEN GELD UIT ALS DAT BESCHIKBAAR IS

Als we taken uitvoeren dan moeten daar voldoende middelen voor beschikbaar zijn. Uitgangspunt is dat plannen en voorstellen geen PM-posten bevatten.

Een beroep op de algemene reserve of een verwacht positief rekeningsaldo is geen acceptabele dekking. De inzet van deze dekkingsbronnen maakt onderdeel uit van de integrale afweging bij de Zomernota en begroting.

DAAR WAAR HET NIET MOGELIJK BLIJKT OM AMBITIES TE REALISEREN ZULLEN WE UITLEGGEN WAAROM NIET

- We gaan behoedzaam om met mee- en tegenvallers. Zuinigheid wordt als waarde herkend en erkend. Nieuw beleid zal in eerste instantie moeten leiden tot vermindering van bestaand beleid.
- Incidentele tegenvallers worden binnen een begrotingsprogramma opgelost.
- Incidentele meevallers kunnen worden gebruikt om incidentele tegenvallers in het zelfde begrotingsprogramma op te vangen.
- Structurele tegenvallers worden opgevangen door bestaand beleid structureel te schrappen of te verminderen. Een alternatief is dat zij bij het volgende integrale afwegingsmoment van structurele dekking worden voorzien.
- Structurele meevallers zijn onderdeel van de integrale afweging binnen de hele begroting.
- Als er nieuw beleid wordt gemaakt of uitgevoerd, wordt eerst gekeken of het verstandig is om lopende nog te realiseren bezuinigingen op te lossen om daarmee de resterende risico's in de meerjarenbegroting te verkleinen.
- Als het Rijk via het gemeentefonds extra middelen voor een bepaald doel toekent, wordt eerst bepaald in hoeverre het gemeentelijke beleid al in het doel voorziet. Wanneer we deze middelen toegekend krijgen, wegen we af of we deze middelen gebruiken voor extra inzet of dekking van de bestaande inspanning. Specifieke kortingen van het Rijk worden waar mogelijk opgevangen door het specifieke beleidsveld.
- Indien in de tussenrapportage een negatief jaarresultaat wordt geprognosticeerd wordt aangegeven wat daarvan de impact is op de financiële positie en of er direct moet worden bijgestuurd. De raad bepaalt of er een bijsturingpakket moet komen.

INVESTERINGSFONDS SOCIAAL

We gaan door op de ingeslagen weg van de samenvoeging van de budgetten in het sociaal domein en willen uitkomen met de middelen die we krijgen van het Rijk. Omdat de rijksmiddelen voor het sociaal domein de afgelopen jaren onderdeel zijn geworden van de algemene uitkering, wegen we financiële veranderingen integraal af. In plaats van het huidige transformatiebudget stellen we een apart investeringsfonds sociaal in. We maken slimme verbindingen tussen het fysiek en sociaal domein.

INVESTERINGSAGENDA

Als stad moeten we continu blijven investeren en in goede tijden de basis leggen voor de slechtere tijden. Daarom maken we gebruik van een strategische investeringsagenda waarin momenteel een aantal projecten is opgenomen. We willen deze agenda de komende periode structureel van middelen voorzien om zo ook te kunnen beschikken over voldoende eigen cofinanciering. We onderzoeken daarbij hoe we meer middelen aan het fonds kunnen toevoegen. Daarbij beoordelen we ook welk deel van het fonds gefinancierd moet worden uit de algemene reserve. Ook moeten we zorgen voor voldoende projecten op de plank. We nemen nog dit jaar een besluit over een aanpassing van de investeringsagenda, waarbij we nadrukkelijk kijken naar de Talent- en Topsportcampus Diekman, investeringen in het centrum en een woonimpuls, waarbij we de woningcorporaties vragen ons te helpen bij dit vraagstuk.

Investeren doen we niet alleen, we nodigen nadrukkelijk ook onze partners, medeoverheden en andere partijen uit om samen te bouwen aan een mooier Enschede. Startnota's van de verschillende ministeries, Europese subsidies (bijvoorbeeld Interreg), plannen van de provincie, een nieuwe tranche van de Regiodeal en de komende investeringsagenda van de Twenteboard (2023-2027) zijn hierbij belangrijke kansen.

MEER EIGEN VERDIENCAPACITEIT

We streven ernaar de eigen verdien capaciteit van Enschede te vergroten. Daarmee worden we minder afhankelijk van het Rijk voor onze inkomsten.

We kijken niet zozeer naar tariefsverhogingen maar naar creatieve invullingen om lokale inkomsten te verhogen, of eigen lasten structureel te verlagen. Bijvoorbeeld via een eigen energiemaatschappij of eigen gemeentelijke snellaadpalen voor elektrische auto's.

LASTENSTIJGINGEN

In de laatste jaren zijn we terughoudend omgegaan met belastingverhogingen. Deze lijn zetten we door.

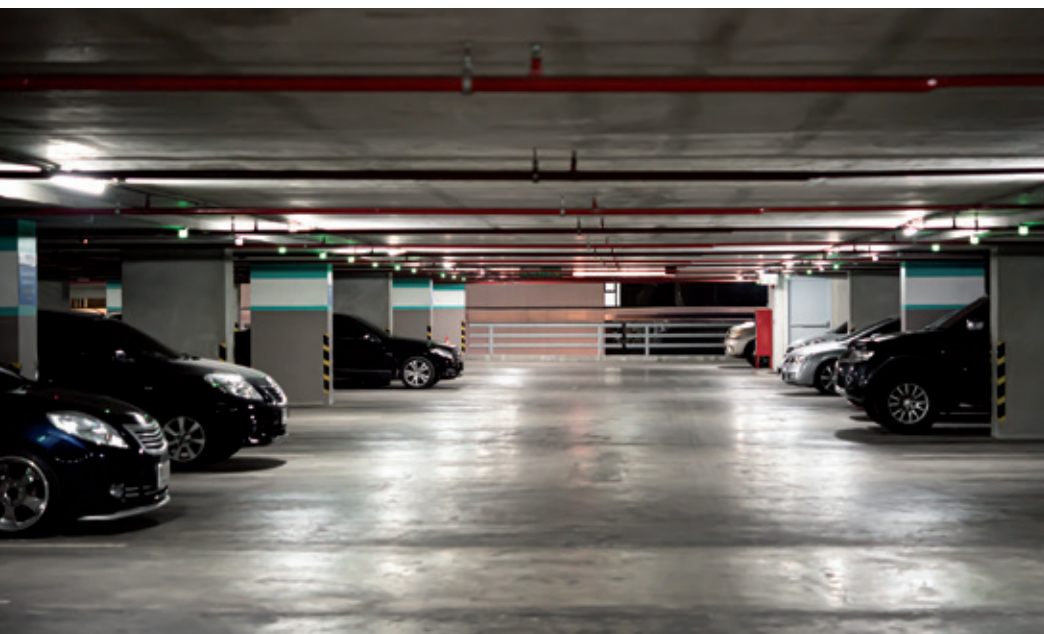
Het leven is duur voor onze inwoners op dit moment. In de basis wordt het langjarig gemiddelde van de ozb (onroerendezaakbelasting) als uitgangspunt genomen.

Tegelijkertijd is het ook voor ons als gemeentebestuur een onzekere tijd, kennen we grote opgaven en zitten er nog onzekerheden in het financiële beeld door een onduidelijke rijksoverheid. Het uitgangspunt voor de tarieven voor afvalstoffen- en rioolheffing en

leges blijft dat deze (volledig) kostendekkend moeten zijn. We willen geen kostenstijging boven de algemene inflatiecorrectie. Om de indexatie gecontroleerd te doen, gaan we de indexatie baseren op een langjarig gemiddelde van de inflatiecorrectie. Hiermee worden eventuele exorbitante stijgingen afgevlakt.

PARKEERTARIEVEN

De structurele verhoging van 0,10 euro per uur stoppen we na de aflopende reeks, zolang de begroting van het parkeerbedrijf het toelaat. We kijken waar we kunnen experimenteren met kort parkeren tegen gereduceerd tarief. In het kader van de lastenverlichting voor inwoners, maken we het eerste uur parkeren in de gemeentelijke parkeergarages doordeweeks gratis.

1TWENTE ENSCHEDÉ

Elke gemeente in Nederland is wettelijk verplicht om een lokaal media-aanbod op verschillende kanalen (radio, tv, internet) te bekostigen en krijgt daarvoor een minimale vergoeding vanuit het Rijk.

De gemeente Enschede heeft eerder aan 1Twente Enschede naast een garantstelling voor een afgesloten lening een subsidie verleend op basis van de verplichte bijdrage en nog een aanvullende bijdrage van €100.000. Vanwege de liquiditeitspositie van 1Twente zijn wij bereid voor de periode tot 1 januari 2023 een incidentele aanvullende bijdrage ter beschikking te stellen. Tegelijkertijd gaan we in overleg met de provincie Overijssel, om vooruitlopend op de financiering door het Rijk voor lokale omroepen ook een bijdrage te doen.

Wij betrekken hierbij de uitkomsten van het onderzoek in opdracht van de raad naar maatschappelijk draagvlak onder 1Twente Enschede.

Een van de voorwaarden voor het incidenteel beschikbaar stellen van extra geld zal zijn dat we van 1Twente vragen om aantoonbaar ook zelfkritisch naar de eigen kosten te kijken.

6 1

BESTUUR

HOE WERKEN WE SAMEN

Het college functioneert als collegiaal bestuur in de letterlijke zin van het woord.

1. Als fractievoorzitters van de coalitiepartijen zijn wij dragers van de samenwerking binnen de coalitie. Op onze schouders rust de verantwoordelijkheid om die samenwerking te onderhouden.
2. Wij maken hierover duidelijke afspraken en komen deze na en betrekken hierbij ook de wethouders nadrukkelijk.
3. We investeren in onze onderlinge relaties.

BESTUURSCULTUUR

Vertrouwen, respect en rolvastheid vinden wij de dragers van het samenspel tussen de raad en het toekomstige college. Dit betekent ook dat de gehele raad het vertrouwen geeft aan dat college en het college de raad actief ondersteunt in zijn kaderstellende rol. Daarnaast omarmen wij de oproep vaker de informele ontmoeting op te zoeken.

BESTUURLIJKE SAMENWERKING

(Bestuurlijk) Samenwerken en belangenbehartiging is essentieel in de huidige netwerksamenleving. Het is een voorwaarde om de maatschappelijke doelen van de stad te bereiken. De ontwikkeling van het stedelijk gebied is belangrijk voor de ontwikkeling van Twente, waarbij we ruim 600.000 inwoners vertegenwoordigen.

Met de onderwijspartners, Kennispark, Technology Base, de vele innovatieve bedrijven in onze eigen stad, in Hengelo en Almelo vormen we het hoog stedelijke hart van de technologische topregio Twente. De Twentse steden nemen hun verantwoordelijkheid en werken samen daar waar het logisch is, zonder het brede Twentse belang uit het oog te verliezen. Enschede toont hier leiderschap.

Hoe beter de samenwerking is tussen de drie grote steden, met onze buurgemeenten, Twente breed, in de provincie, landelijk, in de Euregio en op Europese schaal, hoe beter we in staat zijn onze ambities en doelstellingen te bereiken. Denk bijvoorbeeld aan bereikbaarheid, stedelijke ontwikkeling, sociaaleconomische structuurversterking en lobby.

Ook de samenwerking tussen overheden, ondernemers en onderwijs/ onderzoeksinstellingen, via (onder andere) de Twenteboard en de regionale investeringsagenda's zoals de Agenda voor Twente en de Regiodeal Twente zijn van cruciaal belang voor onze regio. Uiteraard blijven we ook inzetten op de samenwerking tussen gemeenten door middel van overleg tussen de colleges.

Het is van groot belang om het verhaal van de grootstedelijke agglomeratiekracht te blijven vertellen, door onze netwerken nog beter te benutten en uit te breiden. Enschede speelt al langer mee op regionaal, provinciaal, landelijk en internationaal niveau (Duitsland, Europa). Dat kan Twente ook verwachten van de grootste stad van Overijssel.

De lobby Enschede/Twente onder andere voor betere en snellere treinverbindingen tussen Amsterdam en Berlijn en tussen Zwolle, Twente en Münster zetten we voort. Op het gebied van High Tech, maar ook voor andere thema's, leggen we verbindingen met andere stedelijke regio's en steden zoals Zwolle, Deventer en Arnhem. Deze netwerken brengen veel, maar gaan in de toekomst meer inzet en planning vergen in samenwerking met partners. Op alle dimensies van de netwerken, (inter)nationaal, provinciaal en (Eu) regionaal zetten we ons de komende jaren meer op de kaart. De visie op de stad, de nieuwe strategie van de Twenteboard, verschillende investeringsprogramma's provinciale plannen en plannen van het Rijk bieden hiervoor kansen.

Steeds duidelijker wordt dat naast de kracht van het totale stedelijk gebied in het Twente, door de fysieke ligging, de samenwerking tussen Hengelo en Enschede steeds vaker om afstemming vraagt. Groter nog dan met de andere Twentse gemeenten. Uit de pendel tussen beide steden blijkt dat sprake is van een grote verwevenheid. Dat heeft de laatste jaren al geleid tot een heel natuurlijke vorm van ambtelijk en bestuurlijk samenwerken op

basis van de inhoud, tussen beide steden. Beide steden profiteren daarvan en helpen daarmee als motor ook Twente vooruit.

DUITSLAND EN EUREGIO

We blijven investeren in samenwerking op basis van de Duitsland agenda. We kijken waar we met Gronau als directe burens de samenwerking verder kunnen invullen. Samen met Münster, als onze partnerstad in Duitsland pakken we de kansen die er liggen zowel tussen de steden onderling als samen in Europa en daarbuiten. Ook intensiveren we de samenwerking onder de vlag van de Euregio.

EVALUATIE ALS CONTINU PROCES

Bestaand beleid moet voortdurend worden geëvalueerd. Als doelstellingen van beleid niet kunnen worden gehaald dan wordt de beslissing genomen om de uitvoering bij te stellen dan wel te stoppen. Daarom moeten er regelmatig tussenrapportages worden uitgebracht aan de gemeenteraad. Hieronder valt ook dat visies waarover we in dit akkoord afspraken hebben gemaakt, ook periodiek worden geëvalueerd. Waar nodig bundelen we bestaande visies en voeren hierover periodiek het gesprek met de raad zoals we bijvoorbeeld doen met het woondebat.

We blijven werken aan de ontschotting van taken en de daaraan verbonden budgetten en geldstromen. Binnen het sociaal domein hebben we soms met inwoners te maken met complexe meervoudige problematiek. Voor hen is het belangrijk dat het aanbod vanuit een 'ontschotte benadering' effectief wordt georganiseerd.

GROEI NAAR 170.000 INWONERS

Net als in de afgelopen periode blijven wij inzetten op kwalitatieve groei van onze stad. Zo blijft Enschede in beweging. Samen met de gemeenteraad werken wij de aanzet tot een koersdocument uit in een toekomstvisie op de stad. De strategische opgaven worden de komende periode voorzien van stippen op de horizon. Daarnaast helpt de wens om te groeien naar 170.000 inwoners ons om koers te bepalen. Deze groei heeft tot gevolg dat we ruim 9.000 nieuwe woningen moeten bouwen en tussen de 10.000 en 12.500 nieuwe banen nodig zijn. Ook het culturele aanbod in de stad moet aansluiten bij de behoefte die onze inwoners en bezoekers hebben. We zien een mooie kans in toename van het aantal studenten op onze onderwijsinstellingen om deze ambitie helpen waar te maken. De afweging van de ruimtelijke effecten van de groei naar 170.000 inwoners werken wij verder uit in de Omgevingsvisie. Nadere afwegingen tussen de ruimteclaims en opties voor de toekomst worden voorbereid en aan de gemeenteraad voorgelegd.

ORGANISATIE

Enschede wil een aantrekkelijke werkgever zijn en blijven, zeker in een krappe arbeidsmarkt, met een door vergrijzing sterk personeelsverloop in het verschiet. Uitgangspunt is de beste persoon op de juiste plaats, terwijl tegelijkertijd aandacht is voor een personeelsbestand dat steeds meer een afspiegeling vormt van onze samenleving met oog voor diversiteit. De bedrijfscultuur is daarom uitnodigend, leergierig en ondernemend. Waar nodig worden figuurlijke en letterlijke drempels geslecht.

De huidige tijd vraagt daarnaast in toenemende mate om meer met minder te doen. Wij stop-pen met het maken van beleid dat politiek en bestuurlijk geen prioriteit heeft. Dit vraagt om focus en dat vraagt weer om flexibiliteit van onze medewerkers.

7. PARTICIPATIE

De relatie tussen gemeente en inwoners is een van de belangrijkste pijlers waarop wij ons werk kunnen doen. Dat willen we ook de komende vier jaar laten zien in ons dagelijks werk. Inwoners en partijen uit de stad worden in een vroeg stadium betrokken. Initiatieven uit de samenleving worden toegejuicht en gefaciliteerd.

Hoe die participatie eruitziet kan verschillen. Soms gaat het over (gedetailleerd) meedenken over concrete plannen. Soms zal het zijn dat we inwoners informeren over wat er op stapel staat en soms kunnen inwoners, op hun eigen verzoek, een taak helemaal van de gemeente overnemen. We zien inspraak ook als een manier om te participeren. Welke vorm van participatie aan de orde is hangt af van de hoeveelheid ruimte die er is om een proces samen vorm te geven. Dat kan per onderwerp verschillen. Daarbij gaan we er wel vanuit dat, als mensen meedoen, zij ook het hele traject meedoen. De bestaande structuur versterken we op zo'n manier, dat het samenlevingsgericht en stadsdeelgewijs werken nog nadrukkelijker deel wordt van het dagelijks handelen. In de stadsdelen zorgen we dat stadsdeelmanagement helpt inwoners en organisaties hun ideeën een slag verder te brengen en verbindingen te leggen tussen initiatieven en de gemeente. Inwoners kunnen, gevraagd en ongevraagd, ideeën en oplossingen voor (complexe) thema's aandragen. Voor het uitvoeren van die taak wordt het stadsdeelmanagement nadrukkelijk ondersteund door de manier waarop de rest van de organisatie is ingericht. We verwerken het gedachtengoed van een ideeënmakelaar in het Uitvoeringsplan Samenlevingsgericht Werken. Als bij de gemeentebegroting blijkt dat we daar geld anders moeten inzetten of meer geld moeten toevoegen, dan doet het college daar voorstellen voor.

Onze stijl van werken willen we onderbouwen door te experimenteren met nieuwe

vormen van participatie. Wijk- en buurtbegrotingen, verenigde straten, consul: er zijn opties te over om participatie vorm te geven. Daarbij kan ook sprake zijn van loting voor deelname. We zien hier een belangrijke rol voor het participatieteam. De samenleving kan ons enorm helpen met de kennis die zij heeft over de stad en wat er leeft. Daarom dagen we ambtenaren uit om daar steeds meer gebruik van te maken. De praktijk kan input geven aan ambtenaren bij het voorbereiden van voorstellen. Ook hier geldt dat we een rol zien weggelegd voor het participatieteam. Het college krijgt de nadrukkelijke opdracht om in de komende coalitieperiode actief te experimenteren met (de inzet van) nieuwe vormen van participatie. Onderdeel van dat experiment is om de mening van jonge Enschedeërs te peilen op onderwerpen die hun toekomst in het bijzonder raken, zoals duurzaamheid, cultuuraanbod, wonen en werkgelegenheid.

GEMEENTE ENSCHEDE

Concept & teksten Gemeente Enschede

Datum Juni 2022

Aan dit document kunnen geen rechten worden ontleend.

ENSCHEDÉ